

Ерікті негізде қолдану нәтижесінде Кеден одағының "Парфюмерлік-косметикалық өнімнің қауіпсіздігі туралы" (КО ТР 009/2011) техникалық регламенті талаптарының сақталуы қамтамасыз етілетін халықаралық және өңірлік (мемлекетаралық) стандарттардың, ал олар болмаған жағдайда – ұлттық (мемлекеттік) стандарттардың тізбесі және зерттеулер (сынақтар) және өлшемдер қағидалары мен әдістерін, соның ішінде Кеден одағының "Парфюмерлік-косметикалық өнімнің қауіпсіздігі туралы" (КО ТР 009/2011) талаптарын қолдану мен орындау және техникалық реттеу объектілерінің сәйкестігін бағалауды жүзеге асыру үшін қажетті үлгілерді іріктеу қағидаларын қамтитын халықаралық және өңірлік (мемлекетаралық) стандарттардың, ал олар болмаған жағдайда – ұлттық (мемлекеттік) стандарттардың тізбесі туралы

Еуразиялық экономикалық комиссия Алқасының 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 177 шешімі

Еуразиялық экономикалық одақ шеңберіндегі техникалық реттеу туралы хаттаманың (2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа № 9 қосымша) 4-тармағына және Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің 2014 жылғы 23 желтоқсандағы № 98 шешімімен бекітілген Еуразиялық экономикалық одақтың Жұмыс регламентіне № 2 қосымшаның 5-тармағына сәйкес Еуразиялық экономикалық комиссия Алқасы шешті:

1. Қоса беріліп отырған:

ерікті негізде қолдану нәтижесінде Кеден одағының "Парфюмерлік-косметикалық өнімнің қауіпсіздігі туралы" (КО ТР 009/2011) техникалық регламенті талаптарының сақталуы қамтамасыз етілетін халықаралық және өңірлік (мемлекетаралық) стандарттардың, ал олар болмаған жағдайда – ұлттық (мемлекеттік) стандарттардың тізбесі;

зерттеулер (сынақтар) және өлшемдер қағидалары мен әдістерін, соның ішінде Кеден одағының "Парфюмерлік-косметикалық өнімнің қауіпсіздігі туралы" (КО ТР 009/2011) талаптарын қолдану мен орындау және техникалық реттеу объектілерінің сәйкестігін бағалауды жүзеге асыру үшін қажетті үлгілерді іріктеу қағидаларын қамтитын халықаралық және өңірлік (мемлекетаралық) стандарттардың, ал олар болмаған жағдайда – ұлттық (мемлекеттік) стандарттардың тізбесі бекітілсін.

2. Кеден одағы Комиссиясының "Кеден одағының "Парфюмерлік-косметикалық өнімнің қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентін қабылдау туралы" 2011 жылғы 23 қыркүйектегі № 779 шешімінің 2-тармағының күші жойылды деп танылсын.

3. Осы Шешім ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік 30 күн өткен соң күшіне енеді.

Ерікті негізде қолдану нәтижесінде Кеден одағының "Парфюмерлік-косметикалық өнімнің қауіпсіздігі туралы" (КО ТР 009/2011) техникалық регламенті талаптарының сақталуы қамтамасыз етілетін халықаралық және өңірлік (мемлекетаралық) стандарттардың, ал олар болмаған жағдайда – ұлттық (мемлекеттік) стандарттардың ТІЗБЕСІ

Р/с №	Кеден одағының техникалық регламентінің құрылымдық элементі немесе техникалық реттеу объектісі	Стандарттың белгіленімі және атауы	Ескертпе
1	2	3	4
1		МемСТ ISO 1342-2017 "Гүлшетен эфир майы (Rosmarinus officinalis L.). Техникалық шарттар"	
2		МемСТ ISO 3044-2017 "Лимон эвкалиптінің эфир майы (Eucalyptus citriodora Hook.). Техникалық шарттар"	
3		МемСТ ISO 3063-2017 "Иланг-иланг эфир майы (Cananga odorata (Lam.) Hook. f. және Thomson forma genuina). Техникалық шарттар"	
4		МемСТ ISO 3515-2017 "Лаванда эфир майы (Lavandula angustifolia Mill.). Техникалық шарттар"	
5		МемСТ ISO 3516-2018 "Күнзе жемістерінің эфир майы (Coriandrum sativum L.). Техникалық шарттар"	
6		МемСТ ISO 3517-2017 "Нероль эфир майы (Citrus aurantium L., syn. Citrus amara Link, syn. Citrus bigaradia Loisel, syn. Citrus vulgaris Risso). Техникалық шарттар"	

7	2-баптың 3-тармағы	МемСТ ISO 3518-2014 "Сандал эфир майы (Santalum Album. L.). Техникалық шарттар"	
8		МемСТ ISO 3520-2014 "Бергамот эфир майы [Citrus aurantium L. subsp. bergamia (Wight et Arnott) Engler], Италияндық тип. Техникалық шарттар"	
9		МемСТ ISO 3528-2017 "Мандарин эфир майы, итальяндық тип (Citrus reticulata Blanco). Техникалық шарттар"	
10		МемСТ ISO 4716-2017 "Ветивер эфир майы (Chrysopogon zizanioides (L.) Roberty, syn. Vetiveria zizanioides (L.) Nash). Техникалық шарттар"	
11		МемСТ ISO 4724-2015 "Виргин балқарағайының эфир майы (Juniperus virginiana L.). Техникалық шарттар"	
12		МемСТ ISO 4730-2017 "Мелалеуки эфир майы (Melaleuca), терпинен-4-ол типі (шай ағашының майы). Техникалық шарттар"	
13		МемСТ ISO 4731-2014 "Қазтамақ эфир майы (Pelargonium X spp.). Техникалық шарттар"	
14		МемСТ ISO 8897-2017 "Арша эфир майы (Juniperus communis L.). Техникалық шарттар"	
15		МемСТ ISO 9776-2017 "Дала жалбызының эфир майы (Mentha arvensis), і ш і н а р а ментолсыздандырылған (Mentha arvensis L. var. piperascens Malinv. and var. glabrata Holmes). Техникалық шарттар"	

16		МемСТ ISO 9842-2017 "Раушан эфир майы (Rosa x damascena Miller). Техникалық шарттар"	
17		МемСТ ISO 10869-2015 "Сібір майкарағайының эфир майы (Abies sibirica Lebed.). Техникалық шарттар"	
18	3-бап	МемСТ 32048-2013 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Терминдер мен анықтамалар"	01.01.2022 дейін қолданылады
19		МемСТ 32048-2020 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Терминдер мен анықтамалар"	
20		3.2-тармақ МемСТ 7983-2016 "Тіс пасталары. Жалпы техникалық шарттар"	
21		5.2.1-тармақ МемСТ 28546-2014 "Қатты иіс сабын. Жалпы техникалық шарттар"	
22		4.3-тармақ МемСТ 31460-2012 "Косметикалық кремдер. Жалпы техникалық шарттар"	
23		3.1.1 және 4.3-тармақтар МемСТ 31649-2012 "Тоңмай-балауыз негізіндегі сәндік косметика өнімі. Жалпы техникалық шарттар"	
24		4.2.1 және 4.2.3-тармақтар МемСТ 31677-2012 "Аэрозольдік қаптамадағы парфюмерлік-косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
25		3.1.1 және 3.2-тармақтар МемСТ 31678-2012 "Сұйық парфюмерлік өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
26		3.2-тармақ МемСТ 31679-2012 "Сұйық	

		косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
27		3.2.1 және 3.2.2-тармақтар МемСТ 31692-2012 "Қырынуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
28		3.2.1 және 3.2.2-тармақтар МемСТ 31693-2012 "Тырнақ күтіміне арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
29		3.2.1 және 3.2.2-тармақтар МемСТ 31695-2012 "Косметикалық гельдер. Жалпы техникалық шарттар"	
30		3.2 және 4.3-тармақтар МемСТ 31696-2012 "Жуынатын гигиеналық косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
31		3.2 және 4.3-тармақтар МемСТ 31697-2012 "Эмульсия негізіндегі сәндік косметикалық өнімі. Жалпы техникалық шарттар"	
32		3.2 және 4.3-тармақтар МемСТ 31698-2013 "Ұнтақ тәріздес және жинақы косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
33		4.12-тармақ МемСТ 32837-2014 "Шашты бояуға және ағартуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
34	5-баптың 2-тармағы	4.2-тармақ МемСТ 32850-2014 "Шашты химиялық бұйралауға және тегістеуге арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	

35	5.9-тармақ МемСТ 32851-2014 "Ванна қабылдауға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
36	5.2-тармақ МемСТ 32852-2014 "Косметикалық майлар. Жалпы техникалық шарттар"	
37	5.5-тармақ МемСТ 32853-2014 "Қатты және құрғақ парфюмерлік өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
38	4.2-тармақ МемСТ 32854-2014 "Тырнақты модельдеуге және жылтыратуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
39	4.5-тармақ МемСТ 33487-2015 "Паста тәріздес косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
40	4.2-тармақ МемСТ 33489-2015 "Жеткізгіштегі косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
41	4.2.1-тармақ МемСТ 34436-2018 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Тісті ағартуға арналған заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
42	4.2.2-тармақ МемСТ EN 71-13-2018 "Ойыншықтар. Қауіпсіздік талаптары. 13-бөлім. Иіс сезуді дамытуға арналған үстел ойындары, парфюмерлік-косметикалық өнім жасауға арналған жинақтар және дәм сезу ойындары"	
43	МемСТ ISO/TR 14735-2015 "Косметикалық өнім. Талдамалық әдістер. N-нитрозаминдерді барынша азайту және	

		анықтау жөніндегі техникалық басшылық"	
44		МемСТ ISO 12787-2016 " Парфюмерлік-косметикалық өнім. Талдамалық әдістер. Хроматографиялық әдістерді пайдалану арқылы талдамалық нәтижелерді валидациялау критерийлері"	
45		5.2.1 және 5.2.2-тармақтар МемСТ 34435-2018 " Парфюмерлік-косметикалық өнім. Ауыз қуысының гигиенасына арналған сұйық заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
46		3.2.1-тармақ МемСТ 5972-2017 "Тіс ұнтақтары. Жалпы техникалық шарттар"	
47		3.1.3-тармақ (сутегі көрсеткіші (pH) және фторидтердің массалық үлесі бөлігінде) МЕМСТ 7983-2016 "Тіс пасталары. Жалпы техникалық шарттар"	
48		3.1.3 және 4.2-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 31460-2012 "Косметикалық кремдер. Жалпы техникалық шарттар"	
49		3.1.3 және 4.2-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 31649-2012 "Тоңмай-балауыз негізіндегі сәндік косметика өнімі. Жалпы техникалық шарттар"	
50		4.1.4 – 4.1.8 және 5.2-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 31677-2012 "Аэрозольдік қаптамадағы	

	парфюмерлік-косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
51	3.1.3 және 4.2-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 31679-2012 "Сұйық косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
52	3.1.3 –3.1.6-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 31692-2012 "Қырынуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
53	3.1.3 – 3.1.8 және 4.3-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 31693-2012 "Тырнақ күтіміне арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
54	3.1.3 және 4.2-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 31695-2012 "Косметикалық гельдер. Жалпы техникалық шарттар"	
55	3.1.3 және 4.2-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 31696-2012 "Жуынатын гигиеналық косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
56	3.1.3 және 4.2-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 31697-2012 "Эмульсия негізіндегі сәндік косметикалық өнімі. Жалпы техникалық шарттар"	
57	3.1.3 және 4.2-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 31698-2013 "Ұнтақ тәріздес және жинақы	

		косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
58	5-баптың 3-тармағы	4.3, 4.6 – 4.9-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 32837-2014 "Шашты бояуға және ағартуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
59		4.1.3 және 4.1.4-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 32850-2014 "Шашты химиялық бұйралауға және тегістеуге арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
60		5.2 – 5.6-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 32851-2014 "Ванна қабылдауға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
61		5.1.2-тармақ (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 32852-2014 "Косметикалық майлар. Жалпы техникалық шарттар"	
62		4.1.2 – 4.1.6-тармақтар (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 32854-2014 "Тырнақты модельдеуге және жылтыратуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
63		4.2-тармақ (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 33487-2015 "Паста тәріздес косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
		4.1.2-тармақ (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде	

64		) МемСТ 33489-2015 " Жеткізгіштегі косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
65		4.1.3-тармақ (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 34436-2018 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Тісті ағартуға арналған заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
66		4.2.3-тармақ МемСТ EN 71-13-2018 "Ойыншықтар . Қауіпсіздік талаптары. 13-бөлім. Иіс сезуді дамытуға арналған үстел ойындары, парфюмерлік-косметика лық өнім жасауға арналған жинақтар және дәм сезу ойындары"	
67		5.1.3-тармақ (сутегі көрсеткіші (pH) және фторидтердің массалық үлесі бөлігінде) МемСТ 34435-2018 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Ауыз қуысының гигиенасына арналған сұйық заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
68		3.1.3-тармақ (сутегі көрсеткіші (pH) бөлігінде) МемСТ 5972-2017 "Тіс ұнтақтары. Жалпы техникалық шарттар"	
69		МемСТ ISO 17516-2017 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Микробиология. Микробиологиялық нормалар"	
70	5-баптың 4-тармағы	МемСТ ISO/TR 19838-2020 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Микробиология. Микробиология бойынша ISO стандарттарын	

		қолдану жөніндегі басшылық нұсқаулар"	
71	5-баптың 5-тармағы	МемСТ ISO/TR 17276- 2 0 1 6 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Скрининг әдістеріне және косметикадағы ауыр металдардың санын айқындауға арналған талдамалық тәсіл"	
72		3.1.4, 4.1 және 4.2- тармақтар МемСТ 5972- 2017 "Тіс ұнтақтары. Жалпы техникалық шарттар"	
73		3.1.5 және 4.1 – 4.3- тармақтар МемСТ 7983- 2016 "Тіс пасталары. Жалпы техникалық шарттар"	
74		6.1 және 6.2-тармақтар МемСТ 28546-2014 " Қатты иіс сабын. Жалпы техникалық шарттар"	
75		3.1.4, 4.1 және 4.2- тармақтар МемСТ 31460- 2012 "Косметикалық кремдер. Жалпы техникалық шарттар"	
76		3.1.4, 4.1 және 4.2- тармақтар МемСТ 31649- 2012 "Тоңмай-балауыз негізіндегі сәндік косметика өнімі. Жалпы техникалық шарттар"	
77		4.1.9, 5.1 және 5.2- тармақтар МемСТ 31677- 2012 "Аэрозольдік қаптамадағы парфюмерлік-косметикал ық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
78		3.1.5, 3.1.6, 4.1 және 4.2- тармақтар МемСТ 31678- 2012 "Сұйық парфюмерлік өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
		3.1.4, 4.1 және 4.2- тармақтар МемСТ 31679-	

79		2012 "Сұйық косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
80		3.1.7 және 4.1-тармақтар МемСТ 31692-2012 "Қырынуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
81		3.1.9, 4.2 және 4.3-тармақтар МемСТ 31693-2012 "Тырнақ күтіміне арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
82		3.1.4, 4.1 және 4.2-тармақтар МемСТ 31695-2012 "Косметикалық гельдер. Жалпы техникалық шарттар"	
83		3.1.4, 4.1 және 4.2-тармақтар МемСТ 31696-2012 "Жуынатын гигиеналық косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
84		3.1.4, 4.1 және 4.2-тармақтар МемСТ 31697-2012 "Эмульсия негізіндегі сәндік косметикалық өнімі. Жалпы техникалық шарттар"	
85	5-баптың 4 – 6-тармақтары	3.1.4, 4.1 және 4.2-тармақтар МемСТ 31698-2013 "Ұнтақ тәріздес және жинақы косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
86		4.10, 4.11 және 5.4-тармақтар МемСТ 32837-2014 "Шашты бояуға және ағартуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
		4.1.5 және 5.2-тармақтар МемСТ 32850-2014 "Шашты химиялық	

87	бұйралауға және тегістеуге арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
88	5.7, 5.8 және 6.1-тармақтар МемСТ 32851-2014 "Ванна қабылдауға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
89	5.1.3, 5.1.4 және 6.1-тармақтар МемСТ 32852-2014 "Косметикалық майлар. Жалпы техникалық шарттар"	
90	5.3, 5.4 және 6.1-тармақтар МемСТ 32853-2014 "Қатты және құрғақ парфюмерлік өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
91	4.1.7, 4.1.8 және 5.1-тармақтар МемСТ 32854-2014 "Тырнақты модельдеуге және жылтыратуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
92	4.3, 4.4 және 5.1-тармақтар МемСТ 33487-2015 "Паста тәріздес косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
93	4.1.3, 4.1.4 және 5.1-тармақтар МемСТ 33489-2015 "Жеткізгіштегі косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
94	4.1.4, 5.1 және 5.2-тармақтар МемСТ 34436-2018 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Тісті ағартуға арналған заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
	4.2.3-тармақ МемСТ EN 71-13-2018 "Ойыншықтар. Қауіпсіздік талаптары.	

95		13-бөлім. Иіс сезуді дамытуға арналған үстел ойындары, парфюмерлік-косметикалық өнім жасауға арналған жинақтар және дәм сезу ойындары"	
96		5.1.4, 6.1 – 6.3-тармақтар МемСТ 34435-2018 " Парфюмерлік-косметикалық өнім. Ауыз қуысының гигиенасына арналған сұйық заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
97		3.1.2 және 4.4-тармақтар МемСТ 5972-2017 "Тіс ұнтақтары. Жалпы техникалық шарттар"	
98		МемСТ ISO 9001-2011 " Сапа менеджментінің жүйелері. Талаптар"	
99		МемСТ ISO 22716-2013 " Парфюмерлік-косметикалық өнім. Тиісті өндірістік практика (GMP). Тиісті өндірістік практика жөніндегі басшылық нұсқаулар"	
100		АСТ ИСО 9001-2016 " Сапа менеджментінің жүйесі. Талаптар"	
101		СТБ ISO 9001-2015 "Сапа менеджментінің жүйелері . Талаптар"	
102		СТ РК ISO 9001-2016 " Сапа менеджментінің жүйелері. Талаптар"	
103		МемСТ ISO/TR 14735-2015 "Косметикалық өнім . Талдамалық әдістер. N-нитрозаминдерді барынша азайту және анықтау жөніндегі техникалық басшылық"	
104		МемСТ ISO/TR 26369-2015 "Косметикалық өнім . Күннен қорғауды сынау әдістері. Күннен қорғау	

	өнімдерінің тиімділігін бағалау әдістерін шолу және талдау"	
105	3.1.2 және 4.4-тармақтар МемСТ 7983-2016 "Тіс пасталары. Жалпы техникалық шарттар"	
106	5-бөлім, 6.5-тармақ МемСТ 28546-2014 "Қатты иіс сабын. Жалпы техникалық шарттар"	
107	3.1.2-тармақ МемСТ 31460-2012 "Косметикалық кремдер. Жалпы техникалық шарттар"	
108	3.1.2-тармақ МемСТ 31649-2012 "Тоңмай-балауыз негізіндегі сәндік косметика өнімі. Жалпы техникалық шарттар"	
109	4.1.2-тармақ МемСТ 31677-2012 "Аэрозольдік қаптамадағы парфюмерлік-косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
110	3.1.3-тармақ МемСТ 31678-2012 "Сұйық парфюмерлік өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
111	3.1.2-тармақ МемСТ 31679-2012 "Сұйық косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
112	3.1.2-тармақ МемСТ 31692-2012 "Қырынуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
113	3.1.2-тармақ МемСТ 31693-2012 "Тырнақ күтіміне арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
	3.1.2-тармақ МемСТ 31695-2012 "	

114	5-баптың 7-тармағы	Косметикалық гелдер. Жалпы техникалық шарттар"	
115		3.1.2-тармақ МемСТ 31696-2012 "Жуынатын гигиеналық косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
116		3.1.2-тармақ МемСТ 31697-2012 "Эмульсия негізіндегі сәндік косметикалық өнімі. Жалпы техникалық шарттар"	
117		3.1.2-тармақ МемСТ 31698-2013 "Ұнтақ тәріздес және жинақы косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
118		4.1 және 5.5-тармақтар МемСТ 32837-2014 " Шашты бояуға және ағартуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
119		4.1.2 және 5.3-тармақтар МемСТ 32850-2014 " Шашты химиялық бұйралауға және тегістеуге арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
120		5.1 және 6.2-тармақтар МемСТ 32851-2014 " Ванна қабылдауға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
121		5.1.1 және 6.3-тармақтар МемСТ 32852-2014 " Косметикалық майлар. Жалпы техникалық шарттар"	
122		5.1 және 6.2-тармақтар МемСТ 32853-2014 " Қатты және құрғақ	

	парфюмерлік өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
123	4.1.1 және 5.2-тармақтар МемСТ 32854-2014 "Тырнақты модельдеуге және жылтыратуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
124	4.1 және 5.2-тармақтар МемСТ 33487-2015 "Паста тәріздес косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
125	4.1.1 және 5.2-тармақтар МемСТ 33489-2015 "Жеткізгіштегі косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
126	5.1.2 және 6.4-тармақтар МемСТ 34435-2018 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Ауыз қуысының гигиенасына арналған сұйық заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
127	4.1.2 және 5.3-тармақтар МемСТ 34436-2018 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Тісті ағартуға арналған заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
128	4.2.3-тармақ МемСТ EN 71-13-2018 "Ойыншықтар. Қауіпсіздік талаптары. 13-бөлім. Иіс сезуді дамытуға арналған үстел ойындары, парфюмерлік-косметикалық өнім жасауға арналған жинақтар және дәм сезу ойындары"	
129	МемСТ ISO/TR 18811-2 0 2 0 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Тұрақтылықты бағалау жөніндегі ұсынымдар"	

130		МемСТ ISO/TR 19838-2 0 2 0 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Микробиология. Микробиология бойынша ISO стандарттарын қолдану жөніндегі басшылық нұсқаулар"	
131		3.4.1 және 3.4.4-тармақтар МемСТ 5972-2017 "Тіс ұнтақтары. Жалпы техникалық шарттар"	
132		3.4.1 және 3.4.2-тармақтар МемСТ 7983-2016 "Тіс пасталары. Жалпы техникалық шарттар"	
133		5.3.2-тармақ МемСТ 28546-2014 "Қатты иіс сабын. Жалпы техникалық шарттар"	
134		3.4-тармақ МемСТ 31460-2012 "Косметикалық кремдер. Жалпы техникалық шарттар"	
135		3.4.2 және 3.4.6-тармақтар МемСТ 31649-2012 "Тоңмай-балауыз негізіндегі сәндік косметика өнімі. Жалпы техникалық шарттар"	
136		3.4.1, 3.4.3, 3.4.6 және 3.4.7-тармақтар МемСТ 31678-2012 "Сұйық парфюмерлік өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
137		3.4.1, 3.4.3, 3.4.6 және 3.4.7-тармақтар МемСТ 31679-2012 "Сұйық косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
138		3.4.1 және 3.4.2-тармақтар МемСТ 31692-2012 "Қырынуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	

139	5-баптың 8-тармағы	3.4.1-тармақ МемСТ 31693-2012 "Тырнақ күтіміне арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
140		3.4.1-тармақ МемСТ 31695-2012 "Косметикалық гельдер. Жалпы техникалық шарттар"	
141		3.4-тармақ МемСТ 31696-2012 "Жуынатын гигиеналық косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
142		3.4.1, 3.4.4 және 3.4.7-тармақтар МемСТ 31697-2012 "Эмульсия негізіндегі сәндік косметикалық өнімі. Жалпы техникалық шарттар"	
143		3.4.4 және 3.4.7-тармақтар МемСТ 31698-2013 "Ұнтақ тәріздес және жинақы косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
144		4.14.1 және 4.14.4-тармақтар МемСТ 32837-2014 "Шашты бояуға және ағартуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
145		4.4.1 және 4.4.4-тармақтар МемСТ 32850-2014 "Шашты химиялық бұйралауға және тегістеуге арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
146		5.11.1, 5.11.2 және 5.11.4-тармақтар МемСТ 32851-2014 "Ванна қабылдауға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	

147	5.4.1 – 5.4.3-тармақтар МемСТ 32852-2014 "Косметикалық майлар. Жалпы техникалық шарттар"	
148	5.7.1 – 5.7.3-тармақтар МемСТ 32853-2014 "Қатты және құрғақ парфюмерлік өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
149	4.4.1, 4.4.2 және 4.4.4-тармақтар МемСТ 32854-2014 "Тырнақты модельдеуге және жылтыратуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
150	4.7.1-тармақ МемСТ 33487-2015 "Паста тәріздес косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
151	4.4.1-тармақ МемСТ 33489-2015 "Жеткізгіштегі косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
152	4.4.1, 4.4.2 және 4.4.5-тармақтар МемСТ 34436-2018 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Тісті ағартуға арналған заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
153	5.1.2-тармақ МемСТ EN 71-13-2018 "Ойыншықтар. Қауіпсіздік талаптары. 13-бөлім. Иіс сезуді дамытуға арналған үстел ойындары, парфюмерлік-косметикалық өнім жасауға арналған жинақтар және дәм сезу ойындары"	
154	МемСТ ISO/TR 14735-2015 "Косметикалық өнім. Талдамалық әдістер. N-нитрозаминдерді барынша азайту және	

		анықтау жөніндегі техникалық басшылық"	
155		5.4.1, 5.4.2 және 5.4.6-тармақтар МемСТ 34435-2 0 1 8 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Ауыз қуысының гигиенасына арналған сұйық заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
156		3.3.1 және 3.3.4-тармақтар МемСТ 7983-2016 "Тіс пасталары. Жалпы техникалық шарттар"	
157		5.4.1-тармақ МемСТ 28546-2014 "Қатты иіс сабын. Жалпы техникалық шарттар"	
158		3.3-тармақ МемСТ 31460-2012 "Косметикалық кремдер. Жалпы техникалық шарттар"	
159		3.3-тармақ МемСТ 31649-2012 "Тоңмай-балауыз негізіндегі сәндік косметика өнімі. Жалпы техникалық шарттар"	
160		4.3.1-тармақ МемСТ 31677-2012 "Аэрозольдік қаптамадағы парфюмерлік-косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
161		3.3.1-тармақ МемСТ 31678-2012 "Сұйық парфюмерлік өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
162		3.3.1-тармақ МемСТ 31679-2012 "Сұйық косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
163		3.3.1-тармақ МемСТ 31692-2012 "Қырынуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	

164		3.3-тармақ МемСТ 31693-2012 "Тырнақ күтіміне арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
165		3.3-тармақ МемСТ 31695-2012 "Косметикалық гельдер. Жалпы техникалық шарттар"	
166		3.3-тармақ МемСТ 31696-2012 "Жуынатын гигиеналық косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
167		3.3-тармақ МемСТ 31697-2012 "Эмульсия негізіндегі сәндік косметикалық өнімі. Жалпы техникалық шарттар"	
168		3.3-тармақ МемСТ 31698-2013 "Ұнтақ тәріздес және жинақы косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
169		МемСТ 32117-2013 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Тұтынушыға арналған ақпарат. Жалпы талаптар"	
170		4.13.1-тармақ МемСТ 32837-2014 "Шашты бояуға және ағартуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
171		4.3.1-тармақ МемСТ 32850-2014 "Шашты химиялық бұйралауға және тегістеуге арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
172	5-баптың 9-тармағы	5.10.1-тармақ МемСТ 32851-2014 "Ванна қабылдауға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	

173	5.3.1-тармақ МемСТ 32852-2014 "Косметикалық майлар. Жалпы техникалық шарттар"	
174	5.6.1-тармақ МемСТ 32853-2014 "Қатты және кұрғақ парфюмерлік өнім . Жалпы техникалық шарттар"	
175	4.3.1-тармақ МемСТ 32854-2014 "Тырнақты модельдеуге және жылтыратуға арналған косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
176	4.6.1-тармақ МемСТ 33487-2015 "Паста тәріздес косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
177	МемСТ 33488-2015 " Парфюмерлік-косметикалық өнім. Мәлімделген тұтынушылық қасиеттер бөлігінде тұтынушыларға арналған акпараттың негізділігінің жалпы критерийлері"	
178	4.3.1-тармақ МемСТ 33489-2015 " Жеткізгіштегі косметикалық өнім. Жалпы техникалық шарттар"	
179	4.3.1, 4.3.4 және 4.3.5-тармақтар МемСТ 34436-2018 " Парфюмерлік-косметикалық өнім. Тісті ағартуға арналған заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
180	4.2.1, 6.1 және 6.2-тармақтар МемСТ EN 71-13-2018 "Ойыншықтар. Қауіпсіздік талаптары. 13 -бөлім. Иіс сезуді дамытуға арналған үстел ойындары, парфюмерлік-косметикалық өнім жасауға арналған	

		жинақтар және дәм сезу ойындары"	
181		5.3.1 және 5.3.4-тармақтар МемСТ 34435-2 0 1 8 " Парфюмерлік-косметикалық өнім. Ауыз қуысының гигиенасына арналған сұйық заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
182		3.3.1-тармақ МемСТ 5972-2017 "Тіс ұнтақтары. Жалпы техникалық шарттар"	
183		5-бөлім МемСТ 27429-2 0 1 7 " Парфюмерлік-косметикалық сұйық өнім. Қаптау, таңбалау, тасымалдау және сақтау"	
184		5-бөлім МемСТ 28303-2 0 1 7 " Парфюмерлік-косметикалық өнім. Қаптау, таңбалау, тасымалдау және сақтау"	

Еуразиялық экономикалық
комиссия Алқасының
2020 жылғы 22 желтоқсандағы
№ 177 шешімімен
БЕКІТІЛГЕН

Зерттеулер (сынақтар) және өлшемдер қағидалары мен әдістерін, соның ішінде Кеден одағының "Парфюмерлік-косметикалық өнімнің қауіпсіздігі туралы" (КО ТР 009/2011) талаптарын қолдану мен орындау және техникалық реттеу объектілерінің сәйкестігін бағалауды жүзеге асыру үшін қажетті үлгілерді іріктеу қағидаларын қамтитын халықаралық және өңірлік (мемлекетаралық) стандарттардың, ал олар болмаған жағдайда – ұлттық (мемлекеттік) стандарттардың ТІЗБЕСІ

Р/с №	Кеден одағының техникалық регламентінің құрылымдық элементі немесе техникалық реттеу объектісі	Стандарттың, зерттеулер (сынақтар) және өлшемдер әдістемесінің белгіленімі және атауы	Ескертпе
1	2	3	4
1		2-бөлім МемСТ 790-89 " Қатты кір сабын және иіс сабын. Қабылдап алу	

		қағидалары және өлшеуді орындау әдістері"	
2		6.8-тармақ МемСТ 7983-2016 "Тіс пасталары. Жалпы техникалық шарттар"	
3		МемСТ 29188.2-2014 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Сутегі көрсеткішін рН айқындау әдісі"	
4	5-баптың 3-тармағы	8.8-тармақ МемСТ 34435-2018 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Ауыз қуысының гигиенасына арналған сұйық заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
5		7.6-тармақ МемСТ 34436-2018 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Тісті ағартуға арналған заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
6		МемСТ ISO 19448-2020 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Ауыз қуысының гигиенасына арналған заттар. Фторид-селективті электродты пайдалану арқылы су ерітінділеріндегі фторидтер концентрациясын айқындау"	
7	5-баптың 3 – 6-тармақтары	3 және 4-бөлімдер МемСТ 29188.0-2014 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Қабылдап алу қағидалары, сынамаларды іріктеу, органолептикалық сынау әдістері"	
8	5-баптың 3, 5 және 6-тармақтары	МемСТ ISO 212-2014 "Эфир майлары. Сынамаларды іріктеу"	
9		МемСТ ISO 18416-2013 "Парфюмерлік-косметика	

		лық өнім. Микробиология. Candida albicans анықтау"	01.01.2022 дейін қолданылады
10		МемСТ ISO 18416-2018 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Микробиология. Candida albicans анықтау"	
11		МемСТ ISO 21148-2013 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Микробиология. Микробиологиялық бақылауға қойылатын жалпы талаптар"	01.01.2022 дейін қолданылады
12		МемСТ ISO 21148-2020 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Микробиология. Микробиологиялық бақылауға қойылатын жалпы талаптар"	
13		МемСТ ISO 21149-2013 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Микробиология. Мезофильді аэробты микроорганизмдерді есептеу және анықтау"	01.01.2022 дейін қолданылады
14	5-баптың 4-тармағы	МемСТ ISO 21149-2020 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Микробиология. Мезофильді аэробты микроорганизмдерді есептеу және анықтау"	
15		МемСТ ISO 21150-2013 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Микробиология. Escherichia coli анықтау"	01.01.2022 дейін қолданылады
16		МемСТ ISO 21150-2018 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Микробиология. Escherichia coli анықтау"	
17		МемСТ ISO 22717-2013 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Микробиология. Pseudomonas aeruginosa анықтау"	01.01.2022 дейін қолданылады

18		МемСТ ISO 22717-2018 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Микробиология. Pseudomonas aeruginosa анықтау"	
19		МемСТ ISO 22718-2013 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Микробиология. Staphylococcus aureus анықтау"	01.01.2022 дейін қолданылады
20		МемСТ ISO 22718-2018 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Микробиология. Staphylococcus aureus анықтау"	
21		МемСТ 33918-2016 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Стерильділікті айқындау әдісі"	
22		МемСТ ISO 16212-2016 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Микробиология. Ашытқыларды және өнезді зеңдерді есептеу"	01.01.2022 дейін қолданылады
23		МемСТ ISO 16212-2020 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Микробиология. Ашытқыларды және өнезді зеңдерді есептеу"	
24		МемСТ ISO 18415-2016 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Микробиология. Спецификалық және бейспецификалық микроорганизмдерді анықтау"	01.01.2022 дейін қолданылады
25	5-баптың 4 және 7-тармақтары	МемСТ ISO 18415-2020 "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Микробиология. Спецификалық және бейспецификалық микроорганизмдерді анықтау"	
		МемСТ ISO 29621-2013 "Косметикалық өнім.	

26		Микробиология. Тәуекелді бағалау және микробиологиялық қауіп төмен өнімді сәйкестендіру жөніндегі басшылық нұсқаулар"	
27		МемСТ ISO 11930-2014 " Косметикалық өнім. Микробиология. Косметикалық өнімнің микробқа қарсы қорғалуын бағалау"	
28		МемСТ 31676-2012 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Сынаптың, қорғасынның, күшәланың , кадмийдің массалық үлестерін анықтаудың колориметриялық әдістері"	
29		МемСТ 32936-2014 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Сынапты анықтаудың инверсиялық-вольтампер ометриялық әдісі"	
30		МемСТ 32937-2014 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Қорғасынды анықтаудың инверсиялық-вольтампер ометриялық әдісі"	
31	5-баптың 5-тармағы	МемСТ 32938-2014 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Күшәланы анықтаудың инверсиялық-вольтампер ометриялық әдісі"	
32		МемСТ 33021-2014 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Гидридтер генерацияланатын атомдық абсорбция әдісімен күшәланыңы массалық үлесін анықтау "	
33		МемСТ 33022-2014 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Жалынсыз атомдық абсорбция	

		әдісімен сынаптың массалық үлесін анықтау "	
34		МемСТ 33023-2014 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Электротермиялық атомизациямен атомдық абсорбция әдісімен корғасынның массалық үлесін анықтау"	
35		МемСТ 32893-2014 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Қауіпсіздіктің токсикологиялық және клиника-зертханалық көрсеткіштерін бағалау әдістері"	
36		МР 1.1.0120-18 " Люминесцентті бактериялық тестінің көмегімен парфюмерлік-косметикалы қ өнімді токсикологиялық-гигиен алық бағалаудың экспресс-әдісі (люминометр типтес " БИОТОКС-10" өлшеу аспабын қолдану арқылы)"	МемСТ 32893-2014-ке және МемСТ 33506-2015-ке өзгерістер енгізілгенге дейін қолданылады. МемСТ 32893-2014 және МемСТ 33506-2015 әрекеті таралатын парфюмерлік-косметикалы қ өнімге қатысты ғана қолданылады
37	5-баптың 6-тармағы	МемСТ 33483-2015 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Қауіпсіздіктің клиника-зертханалық көрсеткіштерін анықтау және бағалау әдістері"	
38		МемСТ 33506-2015 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Қауіпсіздіктің токсикологиялық көрсеткіштерін анықтау және бағалау әдістері"	
39		МемСТ ISO 28888-2018 " Парфюмерлік-косметика лық өнім. Ауыз қуысының гигиенасына арналған сұйық заттардың тістің қатты тіндерінің эрозиясын	

		туындату кабілетін бағалаудың скринингтік әдісі"	
40		7.9 және 7.10-тармақтар МемСТ 34436-2018* "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Тісті ағартуға арналған заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
41	5-баптың 2 және 7-тармақтары	МемСТ ISO 14714-2017* "Хош иісті қосындылардың эфир майлары және тұнбалары . Бензолдың қалдық құрамын анықтау әдісі"	
42		МемСТ ISO 1272-2016* "Эфир майлары. Фенолдардың болуын анықтау әдісі"	
43	5-баптың 2.1, 2.2 және 2.4-тармақтары	МемСТ ISO 10130-2016* "Косметикалық өнім. Тиімділігі жоғары сұйықтықты хроматография (HPLC), пост-бағаналы фотолиз және туындыларды алу әдісімен N-нитрозодиэтаноламинді (NDELA) анықтау және оның болуын айқындау"	
44		МемСТ ISO 15819-2016* "Косметикалық өнім. Тандемдік масс-спектрометриямен (HPLC-MS-MS) тиімділігі жоғары сұйықтықты хроматография әдісімен N-нитрозодиэтаноламинді (NDELA) анықтау және оның болуын айқындау"	
45		МемСТ EN 16521-2016* "Парфюмерлік-косметикалық өнім. 12 фталатты сәйкестендіруге және анықтауға арналған газды хроматография/масс-спектрометрия әдісі"	
		МемСТ EN 16956-2020* "Теріні ағартуға арналған парфюмерлік-косметикалық өнім. Талдамалық	

46	5-баптың 2.1 және 7-тармақтары	әдістер. ВЭЖХ/УФ әдісімен гидрохинонді, гидрохинон эфирлерін және кортикостероидтерді анықтау және санын белгілеу"	01.07.2021 бастап қолданылады
47		МемСТ ISO/TR 18818-2 0 2 0 * " Парфюмерлік-косметикалық өнім. Талдамалық әдістер. ГХ/МС әдісімен диэтаноламинді және санын белгілеу"	01.07.2021 бастап қолданылады
48		МемСТ EN 16342-2016* " Косметикалық өнім от перхоти. Пиритион мырышының, оламин пироктонының және климбазолдың болуын анықтау"	
49	5-баптың 2.2 және 7-тармақтары	МемСТ EN 16274-2018* " Парфюмерлік-косметикалық өнім. Аллергендерді талодау әдісі. Тұтынушылық тауарлардың хош иісті композицияларының құрамындағы әлеуетті аллергияларды анықтау. 1-кезең. Дайындалған сынаманы газохроматографиялық талдау"	
50		7.7-тармақ МемСТ 34436-2 0 1 8 * " Парфюмерлік-косметикалық өнім. Тісті ағартуға арналған заттар. Жалпы техникалық шарттар"	
51	5-баптың 2.4. және 7-тармақтары	МемСТ EN 16343-2016* " Косметикалық өнім. Сұйықтықты хроматография және масс-спектрометрия әдістерімен 3-йодо-2-пропинилбутилкарбаматтың (IPBC) методами болуын анықтау"	
		МемСТ EN 16344-2016* " Күннен қорғайын косметикалық өнім.	

52	5-баптың 2.5-тармағы	Тиімділігі жоғары сұйықтықты хроматография әдісімен УФ-фильтрлердің сапасын анықтау және 10 УФ-фильтрлердің санын анықтау"	
53	6-баптың 4 және 5-тармақтары	МемСТ ISO 24442-2016* "Косметикалық өнім. А спектірінің ультракүлгін сәулелерінен қорғау факторының шамасын in vivo анықтау әдісі"	
54		МемСТ ISO 24443-2016* "Күннен қорғайын косметикалық өнім. А спектірінің ультракүлгін сәулеленуінен қорғау факторының шамасын in vitro анықтау әдісі"	
55		МемСТ ISO 24444-2013* "Косметикалық өнім. Күннен қорғауды сынау әдістері. Тірі ағзаларда (in vivo) күннен қорғау факторын анықтау"	
56		7.15-тармақ МемСТ 34436-2018* "Парфюмерлік-косметикалық өнім. Тісті ағартуға арналған заттар. Жалпы техникалық шарттар"	

* Кеден одағының "Парфюмерлік-косметикалық өнімнің қауіпсіздігі туралы" (КО ТР 009/2011) техникалық регламенті талаптарының сақталуын мемлекеттік бақылау (қадағалау) кезінде қолданылады (қажет болса).